

MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ WIEDZY O OSOBACH GŁUCHONIEWIDOMYCH 24 - 30 czerwca 2019

Szanowni Państwo,

Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym jest organizacją pożytku publicznego. Działa na terenie całej Polski poprzez jednostki wojewódzkie i zajmuje się wspieraniem osób z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu. W październiku 2016 roku obchodziliśmy 25. rocznicę działalności. Dzięki naszemu towarzystwu głuchoniewidomi przestają stopniowo być anonimowi. Zaczynają wierzyć, że również i tę niepełnosprawność da się oswoić, i z nią żyć. Zaczynają wychodzić z domów, zawierają nowe znajomości, jeżdżą na wycieczki i warsztaty, podejmują naukę, znajdują pracę. Organizacja stara się codziennie wychodzić naprzeciw indywidualnym potrzebom beneficjentów, starając się uwzględnić jakże odmienną sytuację zdrowotną i życiową każdej z osób. Warsztaty komputerowe, czy arteterapeutyczne, spotkania klubowe, czy spotkania w ramach zajęć w jednostkach (np. gotowanie, gimnastyka), to tylko niektóre z form aktywności proponowanych głuchoniewidomym w najbliższym czasie.

W dniach 24. Do 30. czerwca już po raz siódmy obchodzimy Międzynarodowy Tydzień Wiedzy o Osobach Głuchoniewidomych. Jak co roku jest on bezpośrednio związany z kolejną rocznicą urodzin Hellen Keller (27.06.1880-1.06.1968) – doskonale znanej na całym świecie głuchoniewidomej pisarki i działaczki społecznej, która udowadniała, że osoba głuchoniewidoma może również czerpać pełnie z życia, która stała się rzecznikiem praw osób głuchoniewidomych. Jej wybitna osobowość i determinacja sprawiły, że ostatecznie zaczęto dostrzegać możliwości i potrzeby tej najmniej licznej i wyjątkowej grupy osób z niepełnosprawnością. Niech będzie to czas na lepsze poznanie zagadnień związanych ze specyfiką jednoczesnego uszkodzenia wzroku i słuchu, ale też czas na poznanie osób, dla których to nieodłączny element życia – ich problemów, pasji, marzeń, doświadczeń w radzeniu sobie z codziennością. Przyjmuje się szacunkowo, że w Polsce żyje – co najmniej – siedem tysięcy takich osób.

GŁUCHONIEWIDOMY? KTO TO TAKI? Z CZYM MOŻNA GO SKOJARZYĆ? JAK SCHARAKTERYZOWAĆ?

Gdy pada hasło „niewidomy”, statystyczny przechodzień kojarzy go z białą laską, psem przewodnikiem, pismem brajla. Gdy powiemy „głuchy” - od razu pojawia nam się obraz osoby porozumiewającej się Polskim Językiem Migowym. A kim jest właściwie „osoba głuchoniewidoma”? To pojęcie często nadal pozostaje zagadką... Każdy z nich ma swoją inną historię.

Są tacy, którzy nie widzą i nie słyszą od urodzenia. Tacy, którzy urodzili się „tylko” głusi, słabosłyszący lub „tylko” niewidomi, słabowidzący a później utracili drugi zmysł. Jedni nie widzą nic, ale jeszcze trochę słyszą, drudzy zachowali resztki wzroku, ale nie słyszą, a jeszcze inni słabo widzą i jednocześnie słabo słyszą. Różne też są przyczyny niepełnosprawności i różne sytuacje życiowe. Łączy ich wszystkich to, że na co dzień muszą radzić sobie z konsekwencjami jednoczesnego uszkodzenia wzroku i słuchu. Niektórzy są aktywni zawodowo i społecznie, wychowują dzieci, realizują swoje pasje – są samodzielni i niezależni materialnie. Inni żyją przy rodzinach lub w domach pomocy społecznej, nie wychodzą sami poza teren podwórka, potrzebują wsparcia przy wykonywaniu codziennych czynności, albo załatwieniu czegokolwiek.

Życie osoby głuchoniewidomej różni się od życia osoby „tylko” niewidomej lub „tylko” głuchej. Przede wszystkim ograniczeń jest więcej i mniejsze są możliwości kompensacji. Niewidomy w wielu sytuacjach może zastąpić brak wzroku słuchem. Za to głuchy, pozbawiony bodźców słuchowych, może bazować na tym, co widzi. Głuchoniewidomy, u którego uszkodzone są oba zmysły, nie ma takich możliwości - musi nauczyć się funkcjonować z tym, co mu pozostało. Tu bariery w komunikowaniu się, samodzielnym poruszaniu oraz dostęp do bieżących informacji to sfery, w których uszkodzenie obu zmysłów jest najbardziej odczuwalne.

Michał – zamiast chwalić się sukcesami szuka kolejnych wyzwań, jak sam mówi „zawsze gdy osiągnie się jakiś cel na horyzoncie pojawia się następny i tak bez końca”. Startuje w maratonach, jeździ, pływa, zdobywa góry. Od dziecka ma niedosłuch i nosi dwa aparaty słuchowe. Do tego dochodzi jeszcze ślepotą zmierzchowa oraz zwyrodnienie barwnikowe siatkówki, które stopniowo ogranicza mu wzrok. To jednak nie jest w stanie go powstrzymać. Michał przekonuje, że sport daje mu siły do zmagania się z codziennymi problemami. Uczestniczy w wyprawach rowerowych. Na tandemie wraz przewodnikiem objechał całą Polskę dokoła. Jaka jest jego recepta na przełamywanie barier? Przede wszystkim trzeba tego samemu mocno chcieć, do tego trochę silnej woli, samodyscypliny i uporu. Na początek bardzo dobrze gdy są obok ludzie, którzy pomogą zrobić pierwszy krok.

Film z serii superbohaterowie o Michale: <https://youtu.be/k3Z2YECtrfU>

Piotr – jest niewidomym dziennikarzem radiowym. Chodzi na mecze piłki nożnej, żużla oraz siatkówki, po których przygotowuje swoją audycję. Niewidomy dziennikarz to na wielu trybunach wciąż rzadkość. Na każdym meczu żużlowym towarzyszy mu niezastąpiona przewodniczka. W Polsce coraz częściej prowadzona jest audiodeskrypcja na stadionach. Piotr musi sobie radzić zarówno z uszkodzonym wzrokiem jak i słuchem. Moment załamania pomogła mu przetrwać mama, która wspierała go w każdej czynności, od nauki w szkole aż po kibicowską pasję.

Film z serii superbohaterowie o Piotrze: <https://youtu.be/kwButZULgk4>

Krystyna, dla nas Pani Krysia – urodziła się w 1926 roku, zupełnie nie widzi i bardzo źle słyszy. Już jako małe dziecko tworzyła wiersze typu: „dzwonek i ogonek” i mówiła, że to wiersz, więc została poetką. Wydała ponad 25 tomików poezji. Należy do Stowarzyszenia Autorów Polskich i Polskiego Związku Niewidomych, pisując do różnych pism. Pomimo swojego wieku i niepełnosprawności nadal pozostaje aktywna i twórcza. Jej życie stało się inspiracją dla filmu „Invisible” (Niewidzialne) w reż. Z. Pręgowskiej, który został wielokrotnie nagrodzony na różnych festiwalach filmowych w kraju i za granicą.

Film z serii superbohaterowie o Krystynie: <https://youtu.be/hdZXM1F-iec>

JAK SIĘ POROZUMIEĆ?

Wiele jest sposobów komunikowania się w środowisku osób głuchoniewidomych. Wiele jest też czynników, które na to wpływają. Wiele jest osób, które w różnych okolicznościach korzystają z różnych metod.

- Dla osób, które nie słyszą od urodzenia lub wczesnego dzieciństwa najczęściej podstawową formą komunikowania się jest **język migowy** wraz z **alfabetem palcowym**. Mogą go odczytywać wzrokowo – jeśli mają wystarczające możliwości wzrokowe - bądź dotykowo – jeśli są one niewystarczające.

- Niewidomi i słabowidzący z umiarkowanym niedosłuchem na ogół porozumiewają się **mową ustną**, najczęściej z wykorzystaniem sprzętu wzmacniającego odbiór dźwięków. W sytuacji, gdy nie są już w stanie rozumieć mowy za pomocą słuchu, można na przykład korzystać z **pisma brajla**.
- Metodę uniwersalną dla wszystkich osób głuchoniewidomych, które potrafią zapisać wyrazy jest **LORM** - alfabet dotykowy opracowany przez Austriaka Hieronima Lorma w połowie XIX w. Polega on na kreśleniu linii lub stawianiu punktów na dłoni rozmówcy, które odpowiadają poszczególnym literom alfabetu.

A TO CIEKAWE: TŁUMACZ-PRZEWODNIK

To w jaki sposób głuchoniewidomy będzie przemieszczał się poza domem również zależy od wielu czynników. Na ogół współwystępujące poważne uszkodzenie wzroku i słuchu ogranicza możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni.

W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się osoby całkowicie pozbawione wzroku i słuchu. Przy załatwianiu codziennych spraw osoby te chętnie korzystają ze wsparcia tłumaczy-przewodników. Tak nazywamy specjalnie przeszkolonych fachowców, którzy poznali różne metody komunikacji oraz techniki bezpiecznego poruszania się z osobą głuchoniewidomą. Rolą tłumacza-przewodnika jest bycie niejako „oczami i uszami” osoby głuchoniewidomej.

SAM JESTEŚ OSOBĄ GŁUCHONIEWIDOMĄ?

ZNASZ KOGOŚ, KTO POTRZEBUJE NASZEJ POMOCY?

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Towarzystwem Pomocy Głuchoniewidomym: <http://tpg.org.pl/regiony/jednostki/>

Daktylografia <https://youtu.be/Flz4Qwlvpfl>

Alfabet Lorma : <https://youtu.be/YRmRL5gCGCg>

Jak pomóc: <http://tpg.org.pl/jak-pomoc>